

**UCHWAŁA NR XLV/350/18
RADY GMINY W BĘDZINIE**

z dnia 30 lipca 2018 r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Będzino na lata 2018 – 2024”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432) w związku uchwałą Nr 7/2018 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Będzino z dnia 27 lipca 2018 roku w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Będzino na lata 2018 – 2024”, **Rada Gminy w Będzinie uchwala, co następuje:**

§ 1.

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Będzino na lata 2018 - 2024, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w Będzinie

Andrzej Nożykowski

Plan Odnowy Miejscowości Będzino na lata 2018 - 2024

Załącznik do uchwały Nr XLV/350/18

Rady Gminy w Będzinie

z dnia 30 lipca 2018 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO NA LATA 2018 – 2024

Będzino, lipiec 2018

Autorzy:

Sołtys – Pan Adam Śnieżko i Rada Sołecka
Sołectwa Będzino

Koordinator opracowania:

Sylwia Halama

Spis treści

WSTĘP.....	4
1. UCZESTNICY DEBATY STRATEGICZNEJ REPREZENTUJĄCY MIEJSCOWOŚĆ BĘDZINO /LIDERZY/.....	6
2. METODOLOGIA.....	7
3. RAPORT O STANIE	9
3.1. MIEJSCOWOŚĆ BĘDZINO	9
3.2. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	11
3.2.1. Położenie.....	11
3.2.2. Miejscowość w statystyce	12
3.2.3. Struktura użytkowania gruntów w Będzinie	12
3.2.4. Struktura wieku	14
3.2.5. Gospodarka.....	15
3.2.6. Oświata	20
3.2.7. Ochrona zdrowia.....	21
3.2.8. Kultura	23
3.2.9. Sport i wypoczynek.....	25
3.2.10. Ochotnicza Straż Pożarna	25
3.2.11. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	27
3.2.12. Gospodarka odpadami	29
3.2.13. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska.....	29
3.2.14. Zasoby kulturowe i historyczne	29
3.2.15. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.....	38
4. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO.....	41
5. ANALIZA SWOT.....	43
6. MISJA.....	49
7. ANKIETY POGLĄDOWE.....	51
8. BĘDZINO - PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO.....	52
8.1. GOSPODARKA	52
8.2. INFRASTRUKTURA	53
8.3. SPOŁECZNOŚĆ.....	54
9. WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO.....	56
9.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU	56
10. CELE STRATEGICZNE I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA	58
11. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY.....	60
12. ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADANIA PRIORYTETOWEGO	62
PRZEBUDOWA I WYPOSAŻENIE DOMU KULTURY W BĘDZINIE	62
13. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO.....	63
14. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO	64
15. MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO.....	65
16. PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO	66

WSTĘP

Wyzwania, z jakimi spotykają się mieszkańcy obszarów wiejskich w obecnych czasach wymuszają podejmowanie działań w wielu płaszczyznach życia. Działania mają na celu przede wszystkim poprawę jakości życia wszystkich mieszkańców.

Szansą na wypracowanie konkretnych działań, jest możliwość wnioskowania o środki zewnętrzne tj. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. Społeczność sołectwa Będzino podjęła decyzję o opracowaniu nowego planu odnowy miejscowości, w związku z czym powołano grupę osób, której zadaniem było przygotowanie planu odnowy miejscowości. W dalszej kolejności grupa będzie pracować nad realizacją planu odnowy miejscowości, a przede wszystkim nad osiągnięciem celów, jakie sobie założyła.

Podstawowym zadaniem planu odnowy wsi jest zaplanowanie działań grupy w celu poprawy jakości życia sferze społecznej i kulturalnej mieszkańców sołectwa, promowanie sołectwa Będzino, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszaru oraz wzrost aktywności mieszkańców i inwestycji miejscowości.

Plan odnowy miejscowości Będzino to opracowanie, które jest wynikiem konsultacji, uchwalony w trakcie zebrania z mieszkańcami, którzy pragną pozyskać środki zewnętrzne dla osiągnięcia rozwoju rodzinnej miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości Będzino na lata 2018-2024 jest dokumentem otwartym, a zapisane w nim zadania będą aktualizowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych, pojawiających się nowych możliwości. Uwzględniane będą również nowe potrzeby zgłaszane przez sołtysa, radnego, grupy mieszkańców, sektor prywatny i publiczny.

Plan Odnowy Miejscowości Będzino poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców Będzina oraz zwiększy atrakcyjność tej miejscowości.

Podstawą rozwoju miejscowości Będzino jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Będzino”, który określa misję, cele i kierunki działania

wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2018-2024. Dokument ten poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony przez Zebranie Wiejskie zawiera również wariant rozwoju.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Obowiązek opracowania planu wynika z wielu istniejących programów służących wspieraniu obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej takich jak Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i Regionalne Programy Operacyjne oparte na środkach Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom.

Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości Będzino” są spójne ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego oraz Strategią Rozwoju Gminy Będzino. Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

1. UCZESTNICY DEBATY STRATEGICZNEJ REPREZENTUJĄCY MIEJSCOWOŚĆ BĘDZINO /LIDERZY/

1. Anna Wieczorek
2. Ewa Gwizd
3. Daniela Śnieżko
4. Tadeusz Śnieżko
5. Elżbieta Góral
6. Henryk Sawicki
7. Grzegorz Golusiński
8. Michał Orzechowski
9. Paweł Wilk
10. Norbert Ciekliński
11. Danuta Sawicka
12. Karolina Malinowska
13. Adam Śnieżko

2. METODOLOGIA

„Plan Odnowy Miejscowości Będzino” to nowe podejście do rozwiązywania problemów wsi. Najważniejszą jego przesłanką jest mobilizacja samych mieszkańców do uczestnictwa zarówno w procesie identyfikacji problemów najbliższego otoczenia, jak również włączanie ich w proces rozwiązywania problemów. Niniejszy dokument opracowano przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej metodą aktywnego planowania strategicznego.

Debata odbyła się w dniu 27 lipca 2018 roku, a jej zadaniem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno – gospodarczego oraz wyznaczenie wariantu rozwoju miejscowości.

Na podstawie wypracowanej **analizy SWOT**, która przedstawia **silne strony** (wewnętrzne) miejscowości, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:

Co należy zrobić, albo, jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony miejscowości Będzino i zniwelować zagrożenia?

Na podstawie tak postawionego pytania przygotowano kilkanaście celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach. Stwierdzono, iż część działań należy powtórzyć z Planu Odnowy Miejscowości Będzino na lata 2011-2018.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Przyjęto, że winny zostać wyróżnione trzy cele pierwszorzędne, bez których miejscowość nie może się rozwijać oraz, o ile było to możliwe, trzy cele drugorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru społeczno-gospodarczego.

W ten sposób wynikiem konsultacji po debacie strategicznej było wypracowanie kilkunastu celów w trzech obszarach: Infrastruktura, Społeczność, Gospodarka oraz określenie wybranego wariantu rozwoju.

Jednocześnie mieszkańcy zgłaszając inwestycje niezbędne do realizacji na terenie swojej miejscowości dokonali ich hierarchizacji poprzez dyskusję i anonimowe głosowanie. Wynik głosowania miał bezpośredni wpływ na hierarchizację celów i kierunków (inwestycji) w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego.

Ponadto dla stworzenia lepszych podstaw do oceny sytuacji społeczno-gospodarczej w miejscowości Będzino przeprowadzono ankietę, której celem była ocena komfortu życia mieszkańców w stosunku do innych podobnych miejscowości w gminie oraz ocena trendów w życiu społeczno – gospodarczym na przestrzeni ostatnich lat. Wyniki tej ankiety poprzedziły bezpośrednio analizę SWOT.

Jednocześnie mieszkańcy zgłaszając inwestycje niezbędne do realizacji na terenie swojej miejscowości dokonali ich hierarchizacji pod kątem ich niezbędności dla podniesienia poziomu życia mieszkańców Będzina.

3. RAPORT O STANIE¹

3.1. *Miejscowość Będzino*

Miejscowość Będzino jest średniej wielkości wsią gminną będącą siedzibą gminy Będzino. Będzino oddalone jest o ok. 12 km na zachód od Koszalina.

Będzino to wieś o metryce średniowiecznej (XIV-wiecznej), wzmiankowana po raz pierwszy w 1313 r., jako własność biskupów kamińskich.

Pierwotna forma przestrzenna miejscowości Będzino nie jest znana, należy przypuszczać, że była to zwarta (placowa) forma przestrzenna, rozplanowana bezpośrednio po południowej stronie historycznego traktu z Koszalina do Kołobrzegu. Z uwagi na średniowieczną metrykę wsi można założyć, że był to układ owalnicowy, typowy dla dużych wsi chłopskich (kmiących). Należy przypuszczać, że w Będzinie pierwotnie dominowała zabudowa zagrodowa, z przewagą dużych gospodarstw chłopskich (kmiących) oraz małymi zagrodami na nawsiu.

W miejscowości Będzino zachowana została historyczna (placowa, owalnicowa) forma przestrzenna wsi. Współcześnie wieś rozbudowała się wzdłuż szosy Koszalin - Kołobrzeg, gdzie ulokowano zabudowę o charakterze usługowo - administracyjno – mieszkalnym. Miejscowość zachowała historyczną strukturę zabudowy oraz układ dróg (w tym śródpolne).

W obrębie Będzina brak jest zdecydowanych elementów zieleni komponowanej (przydrożnej), za wyjątkiem ogródków przydomowych i sadów.

Będzino uzbrojone jest w infrastrukturę techniczną, istnieje sieć wodociągowa, gazociągowa, jak i ogólny dostęp do telefonii stacjonarnej i komórkowej. Brak jest natomiast sieci kanalizacji sanitarnej, co wpływa niekorzystnie na jakość życia mieszkańców.

---

¹ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Będzino.

Miejscowość Będzino jest głównym ośrodkiem życia administracyjnego, kulturalnego i usługowo-handlowego w gminie. W miejscowości swoją siedzibę mają obiekty użyteczności publicznej takie jak: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, a w nim Dom Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Przedszkole, Ośrodek Zdrowia, Bank, Urząd Pocztowy, Gminny Zakład Komunalny, Ośrodek Pomocy Społecznej, Ochotnicza Straż Pożarna oraz Środowiskowy Dom Samopomocy.

3.2. Syntetyczna charakterystyka miejscowości

3.2.1. Położenie

Miejscowość Będzino położona jest w województwie zachodniopomorskim, w powiecie koszalińskim, w gminie Będzino. Miejscowość sąsiaduje od północy z kolonią Będzinko, od zachodu ze wsią Słowienkowo, od południa z miejscowością Popowo, natomiast od wschodu z miejscowością Łekno.

Będzino usytuowane jest bezpośrednio po południowej stronie drogi krajowej nr 11 relacji Koszalin – Kołobrzeg. Znajdująca się na terenie miejscowości stacja kolejowa zapewnia społeczności lokalnej połączenia kolejowe na ww. trasie.

Najbliższa okolica miejscowości jest obszarem lekko pofałdowanym, bezleśnym, bez wyraźnych elementów hydrograficznych – przez Będzino przepływa bowiem jedynie niewielki, bezimienny strumień.

Rysunek 1 Położenie miejscowości Będzino

Źródła: www.wikipedia.pl

3.2.2. *Miejscowość w statystyce*

Tabela 1 Miejscowość w statystyce – stan na 24.07.2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Powierzchnia w ha	487,7243
Stan ludności ogółem, w tym:	480
kobiety	241
mężczyźni	239
Urodzenia żywe ogółem	2
Zgony ogółem	5
Przyrost naturalny	-3
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	79
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (18-59 lat) / Mężczyźni (18-64)	141/163
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	61/36

Źródło: Urząd Gminy Będzino

3.2.3. *Struktura użytkowania gruntów w Będzinie*

Powierzchnia miejscowości Będzino wynosi **487,7243 ha**. **Grunty orne zajmują powierzchnię 352,6998 ha, co stanowi 72,31% całkowitej powierzchni miejscowości.**

W obszarze miejscowości Będzino dominują gleby IVa oraz IVb klasy bonitacji, których przydatność rolnicza jest średnia i stosunkowo mała. Występują również gleby III klasy bonitacyjnej, które należą do gleb prawnie chronionych, zaliczanych do jednych z najlepszych gruntów ornych. Na terenie miejscowości brak jest natomiast gleb o najwyższej przydatności dla rolnictwa, tj. gleb I i II klasy bonitacyjnej. Obszar Będzina bogaty jest również w łąki.

Tabela 2 Struktura gruntów według klas bonitacyjnych w miejscowości Będzino

WYSZCZEGÓLNIENIE	MIEJSCOWOŚĆ (POWIERZCHNIA W HA)
Powierzchnia miejscowości ogółem, w tym:	487,7243
Użytki rolne ogółem, w tym:	425,7658
Grunty orne, w tym:	352,6998
Grunty klasy I	-
Grunty klasy II	-
Grunty klasy III a	5,5351
Grunty klasy III b	16,7436
Grunty klasy IV a	276,8938
Grunty klasy IV b	48,6030
Grunty klasy V	4,7043
Grunty klasy VI	0,2200
Grunty klasy VI z	-
Sady	0,65
Łąki	68,9628
Pastwiska	2,8309
Lasy i grunty leśne	13,6254
Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,2557
Grunty pod wodami stojącymi	0,1686
Grunty pod wodami płynącymi	0,00
Grunty pod rowami	0,3666
Użytki kopalne	0,00
Tereny komunikacyjne - drogi	12,4580
Tereny komunikacyjne - tereny kolejowe i inne	5,2900
Tereny mieszkaniowe, przemysłowe i inne zabudowane	21,4058
Tereny niezabudowane	0,6234
Tereny zielone i rekreacyjne	0,00
Tereny różne	6,0368
Nieużytki	2,3505

Źródło: Urząd Gminy Będzino

3.2.4. Struktura wieku

Miejscowość Będzino zamieszkuje **480** mieszkańców (stan na 24 lipca 2018 r.). Przekrój statystyczny struktury ludności na terenie gminy Będzino i miejscowości Będzino przedstawia tabela poniżej:

Tabela 3 Struktura procentowa ludności zamieszkującej obszar gminy Będzino i miejscowości Będzino wg wieku - stan na 24.07.2018 r.

przedziały wieku w latach	Gmina Będzino		Miejscowość Będzino	
	ogółem	% ogółu populacji	ogółem	% ogółu populacji
do 19	1711	20,37%	93	19,38%
20-29	1107	13,18%	63	13,12%
30-39	1374	16,36%	72	15,00%
40-49	1173	13,97%	67	13,96%
50-59	1055	12,56%	60	12,50%
60-64	711	8,5%	54	11,25%
powyżej 65	1265	15,06%	71	14,79%
razem	8396	100%	480	100%

Źródło: Urząd Gminy Będzino

Struktura wiekowa mieszkańców Będzina i gminy Będzino nie różni się między sobą w znaczący sposób. W poszczególnych przedziałach wiekowych różnica w strukturze procentowej populacji zamieszkującej teren miejscowości w stosunku do ludności z obszaru całej gminy różni się jedynie o kilka procent.

Tabela 4 Struktura ekonomiczna ludności zamieszkującej obszar gminy Będzino i miejscowości Będzino - stan na 24.07.2018 r.

Grupy funkcjonalne	Gmina Będzino		Miejscowość Będzino	
	ogółem	% ogółu populacji	ogółem	% ogółu populacji
wiek przedprodukcyjny	1508	17,96%	79	16,45%
wiek produkcyjny	5623	66,97%	330	68,75%
wiek poprodukcyjny	1265	15,07%	71	14,80%

Źródło: Urząd Gminy Będzino

Biorąc pod uwagę strukturę ekonomiczną ludności zamieszkującej teren całej gminy, jak i teren miejscowości Będzino zaobserwować można niewielkie różnice w poszczególnych grupach funkcjonalnych społeczności lokalnej.

Wskaźnik ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w gminie i miejscowości Będzino kształtował się na podobnym poziomie.

Na przestrzeni lat 2011-2018 nastąpił spadek liczby populacji Będzina o 70 mieszkańców. Spowodowane to zostało odpływem mieszkańców poza obszar miejscowości (m.in. ze względu na fakt osiedlania się ludności w miastach i za granicą, w poszukiwaniu pracy), jak i ujemnym przyrostem naturalnym występującym na terenie miejscowości Będzino.

3.2.5. Gospodarka

Miejscowość Będzino ciągle się rozwija powstają nowe przedsiębiorstwa. Prężnie tu działają:

Piekarnia Bajgiel

Piekarnia z ponad 25 letnią historią w produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych. Zaistniała na ogólnopolskim rynku oferując obwarzanki wykonywane tradycyjną metodą.

To największy zakład piekarniczy regionu. Na powierzchni ok 3000 m² codziennie wypieka się ok 150 różnych asortymentów pieczywa jak i wyrobów cukierniczych. Piekarnia dysponuje nowoczesnym parkiem maszynowym i technologiami, które umożliwiają utrzymanie jakości produktów i usług na wysokim poziomie. Posiada własną flotę transportową która umożliwia kilkukrotne dostawy świeżego pieczywa w ciągu dnia. Spełnia wysokie wymagania stawiane przez normy jakościowe oraz higieniczno – sanitarne, które są stale kontrolowane przez odbiorców jak i inspekcje państwowe. To wszystko doprowadziło do tego że, od wielu lat zaufaniem darzą ją klienci począwszy od małych sklepików i gastronomii aż po duże ośrodki wypoczynkowe i sieci handlowe: lokalne jak SANO i nawet te międzynarodowe jak BIEDRONKA, KAUFLAND, INTERMARCHE, CARREFOUR i inne.

Mrówka

W 2014 r. z inicjatywy Pana Mariusza Kwiatkowskiego – właściciela placówki, powstał duży i niezmiernie potrzebny dla mieszkańców gminy i okolic

sklep przemysłowy ogólnopolskiej sieci „Mrówka”. Sklep wraz z placem zajmuje około 6400 m². To teren po byłym sklepie i magazynach Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Będzinie. „Mrówka” ciągle się rozrasta, przybywa materiałów i działów sprzedaży i można przypuszczać, że w przyszłości zwiększy się też zatrudnienie. Obecnie właściciel Mrówki przeszkolił kadrę i wydzielił pomieszczenie na mieszalnik farb i lakierów.

Studio Fryzur

Na „tyłach budynku” Domu Kultury w Będzinie funkcjonuje i dobrze prosperuje zakład fryzjerski Pani Doroty Gizińskiej. I chociaż Będzino to wieś, to ilość osób korzystających z usług wzrasta. To pocieszająca wiadomość, że zwłaszcza kobiety, rolniczki i pracownicy zakładów pracy dbają o swój wygląd, a potrzeba istnienia takiej działalności staje się uzasadniona. Stąd każda kobieta i mężczyzna wychodzą młodszy i ładniejszy – twierdzi właścicielka zakładu Pani Dorota.

Lewiatan

Przydrożny sklep spożywczy z ogólnopolskiej sieci „LEWIATAN” oferuje wszelkie artykuły spożywcze dla każdego. Dzięki dużej różnorodności towaru i możliwości samoobsługi chętnie zaopatrują się tu mieszkańcy Będzina i okolic, pracownicy jadący do pracy, przyjezdni turyści i goście. Sklep jest jedną z najlepiej zaopatrzonych placówek handlowych na terenie Gminy Będzino. A od lipca tego roku został zupełnie odnowiony.

Pomorski Bank Spółdzielczy

Bank działa od 1950 r. Do 1999 r. był samodzielną placówką. W grudniu 1999 r., aby osiągnąć wymagane fundusze własne narzucone przez BBP, Bank Spółdzielczy w Będzinie połączył się z Bankiem Spółdzielczym w Świdwinie, Czaplunku, Bornym Sulinowie, Rymaniu i Gościnie, tworząc Pomorski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Świdwinie oraz oddziały w połączonych Bankach Spółdzielczych. Bank jest placówką świadczącą usługi dla miejscowych rolników, są to między innymi: prowadzenie rachunków bieżących oraz lokat

terminowych, kredytów obrotowych, inwestycyjnych i preferencyjnych z dopłatami ARiMR. Dyrektorem banku jest Pan Arkadiusz Stasiorek.

Kwiaciarnia Fantazja

W roku 2009 Pani Kinga Stefańska, mieszkanka Będzina znalazła dla siebie sposób na życie. Otworzyła kwiaciarnię wynajmując pomieszczenie po sklepie GS. Dzisiaj zatrudnia jedną osobę i czuje się spełniona ....robi to co kocha i umie najbardziej.... Wykonuje dekoracje ślubne i komunijne, prowadzi wystrój florystyczny wewnątrz. Jej praca to świadczenie usług mieszkańcom, gościom przebywającym na terenie naszej gminy oraz osobom przejeżdżającym w kierunku Kołobrzegu i Koszalina.

Gminna Spółdzielnia w Będzinie

Prowadzi swoją działalność ponad 70 lat. Ma swoją historię i tradycje. Dzisiaj GS w Będzinie ma 12 sklepów, własny transport i oddaną załogę. Prezesem spółdzielni jest Pani Elżbieta Góral, osoba z niespożyta energią, zawsze gotowa do działania na rzecz swojej rodzinnej miejscowości. Spółdzielnia uczestniczy w życiu społecznym gminy i w miarę możliwości wspomaga i aktywnie bierze udział w festynach wiejskich, dożynkach gminnych i innych uroczystościach.

Spółdzielnia mieszkaniowa „Na wzgórzu”

Spółdzielnia powstała w 1976 r. z inicjatywy mieszkańców Będzina. Trzy budynki 12 rodzinne miały zaspokoić potrzeby mieszkaniowe pracowników miejscowych zakładów pracy. Dzisiaj bloki są odnowione, a mieszkańcy dbają o estetykę obejść i ogródków działkowych. Mają podłączony gaz ziemny, a standard mieszkań nie odbiega od standardu w mieście. Prezesem Spółdzielni jest Pani Ewa Gwizd. Dzięki Jej staraniom w tym roku na osiedlu powstanie nowoczesny plac zabaw z siłownią.

Expres Kebab

To nowa restauracja powstała w 2018 roku. Można tu smacznie zjeść w przystępnej cenie z obsługą na wysokim poziomie. Restauracja pomimo tak krótkiej działalności wpisała się w mapę Będzina, zdobywając grono zadowolonych klientów. Dzięki konsekwentnemu stawianiu na jakość i szeroki wybór dań logo Ekspres Kebab jest rozpoznawalne.

Dodatkowo na terenie Będzina znajdują się obiekty użyteczności publicznej takie jak: Urząd Gminy oraz:

Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie prowadzi działalność w 9 świetlicach. Dyrektorem ośrodka jest Pan Jerzy Łuczak. Do zadań GOK należy w szczególności: prowadzenie działalności kulturalno - oświatowej, opieka nad działalnością zespołów artystycznych, opieka nad świetlicami wiejskimi, prowadzenie pracy środowiskowej i organizowanie imprez rozrywkowych i kulturalnych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie

Dyrektorem placówki jest Pani Danuta Sawicka, która dba o to aby każdy znalazł tu coś ciekawego dla siebie. Biblioteka wraz z jej 4 filiami jest miejscem ogólnie dostępnym dla wszystkich, którzy chcą przejrzeć prasę, wypożyczyć książkę, przejrzeć internet. Biblioteka również czynnie angażuje się w organizowanie wydarzeń i spotkań literackich.

Przedszkole

Przedszkole istnieje od 1978 r., a dyrektorem już blisko 30 lat jest Pani Elżbieta Kudełko. To niewątpliwie ważna i niezbędna dla Gminy Będzino instytucja, która opiekuje się 76 dziećmi.

SP w Będzinie z s. w Łeknie

Szkoła dysponuje: salą gimnastyczną, świetlicą szkolną, biblioteką szkolną wraz z czytelnią, pracownią informatyczną oraz boiskiem szkolnym z bieżnią okólną. Kładzie nacisk na wdrażanie uczniów do aktywnych form

wypoczynku, w szczególności turystyki kwalifikowanej takiej jak kajakarstwo i rajdy rowerowe. Jest głównym organizatorem międzyszkolnych corocznych rajdów rowerowych. Dyrektorem placówki jest Pan Bogdan Wojsa.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Będzinie

Środowiskowy Dom Samopomocy to nowa jednostka utworzona pod koniec 2015 r. W ośrodku przebywa obecnie 30 osób. Podopieczni gotują, sprzątają i uczą się samodzielności. Prowadzeniem ośrodka zajmuje się Stowarzyszenie Lepsze Jutro.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie

GOPS jest placówką nieodzowną i niezbędną dla wielu ludzi znajdujących się w potrzebie. Pracownicy socjalni pomagają rodzinom załatwić wiele spraw, wspomagają finansowo, przekazują najuboższym żywność lub odzież.

Gminny Zakład Komunalny w Będzinie

Zakład prowadzi bieżące sprawy związane z zapewnieniem mieszkańcom gminy wody. Zarządza również infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną stanowiącą mienie gminy, wydaje warunki techniczne przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

3.2.6. Rolnictwo

Rolnictwo w Będzinie opiera się w głównej mierze na 58 małych indywidualnych gospodarstwach rolnych o powierzchni od 1 do 2 ha. Dodatkowo na terenie miejscowości występują gospodarstwa rolne o powierzchni od 2 do 5 ha (15 gospodarstw), od 5 do 7 ha (3 gospodarstwa) oraz gospodarstwa o powierzchni: od 7 do 10 ha (9 gospodarstw), od 10 do 15 ha (11 gospodarstw), jak i od 15 i więcej ha (5 gospodarstw).

Większość gruntów rolnych występujących na terenie Będzina stanowią gleby średniej i stosunkowo małej klasy użytkowej.

Tabela 5 Struktura gospodarstw rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Liczba gospodarstw	206
Powierzchnia gospodarstw (w ha) ogółem, w tym:	425.7658
Do 1 ha (podatnicy podatku rolnego)	105 *
1-2ha	58
2-5ha	15
5-7ha	3
7-10ha	9
10-15ha	11
15 i więcej ha	5
Średnia wielkość gospodarstwa	7.34

Źródło: Urząd Gminy Będzino

3.2.6. Oświata

Na terenie miejscowości Będzino zlokalizowane jest Przedszkole, do którego uczęszcza 76 dzieci z terenu miejscowości Będzino i okolicznych miejscowości. Wychowanie przedszkolne zapewnia 8 pracowników pedagogicznych zatrudnionych w przedszkolu. Przedszkole zatrudnia także 9 pracowników obsługi i administracji.

Edukacja dzieci z terenu Będzina na poziomie podstawowym prowadzona jest w oparciu o Szkołę Podstawową w Będzinie z siedzibą w Łeknie, do której uczęszcza 122 dzieci.

Tabela 6 Oświata i wychowanie na terenie miejscowości Będzino

L.p.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
				(w osobach)	
1.	Przedszkole w Będzinie	4	76	8	9
2.	Szkoła Podstawowa w Będzinie z siedzibą w Łeknie	9	122	19	5

Źródło: Urząd Gminy Będzino

3.2.7. Ochrona zdrowia

W miejscowości Będzino zlokalizowane są dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, które obsługują społeczność lokalną w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Tabela 8 Ochrona zdrowia na terenie miejscowości Będzino

L.p.	Nazwa zakładu	Adres	Rodzaj świadczeń
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Będzino”		
a.	Ośrodek Zdrowia Będzino	Będzino 18	1) podstawowa opieka zdrowotna lekarza rodzinnego, 2) pielęgniarka środowiskowa, 3) pielęgniarka praktyki, 4) położna środowiskowa, 5) Poradnia Ginekologiczno-Położnicza, 6) Fizjoterapeutyczne Zabiegi Ambulatoryjne.
b.	Ośrodek Zdrowia Dobrzyca	Dobrzyca 26	1) podstawowa opiek zdrowotna lekarza rodzinnego, 2) pielęgniarka środowiskowa, 3) pielęgniarka praktyki, 4) pielęgniarka medycyny pracy, 5) stomatologia ogólna z protetyką.
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "AGADENT"	Będzino 18	1) Stomatologia ogólna z protetyką, 2) Ortodoncja.

Źródło: Urząd Gminy Będzino

Inne świadczenia i porady specjalistyczne dla mieszkańców Będzina świadczą placówki zdrowotne zlokalizowane w Mścicach, Koszalinie, Kołobrzegu i Szczecinie.

W przypadku opieki szpitalnej mieszkańcy miejscowości korzystają z usług koszalińskich szpitali.

Tabela 7 Wykaz szpitali, z których usług w zakresie opieki medycznej korzystają mieszkańcy Będzina

L.p.	Nazwa zakładu	Adres	Rodzaj świadczeń
1.	Szpital Wojewódzki im. M. Kopernika	Koszalin ul. T. Chałubińskiego 7	<ul style="list-style-type: none"> – anestezjologia i intensywne terapia – anestezjologia i intensywne terapia dziecięca – hospitalizacja – chemioterapia w warunkach ambulatoryjnych – chirurgia dziecięca – chirurgia ogólna – chirurgia szczękowo-twarzowa – choroby wewnętrzne – choroby zakaźne – dermatologia – kardiologia – neonatologia – neurologia – okulistyka – ortopedia i traumatologia narządów ruchu – otorynolaryngologia – pediatria – położnictwo i ginekologia – urologia
2.	Specjalistyczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc	Koszalin ul. Niepodległości 44-48	<ul style="list-style-type: none"> – choroby płuc – chemioterapia – hospitalizacja
3.	ZOZ MSWiA	Koszalin ul. Szpitalna 2	<ul style="list-style-type: none"> – choroby wewnętrzne – ginekologia

Źródło: Urząd Gminy Będzino

W przypadku zaopatrzenia w środki farmaceutyczne mieszkańcy Będzina korzystają z lokalnej apteki „Aspirynka”.

3.2.8. Kultura

Podstawowymi instytucjami o charakterze kulturalnym na terenie miejscowości są Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie.

Zadaniem GOK jest organizowanie imprez o charakterze kulturalnym skierowanym do ogółu mieszkańców. Część z nich ma charakter cykliczny.

- a) **Gminny Dom Kultury w Będzinie** prowadzi zajęcia sportowo-rekreacyjne i koła zainteresowań dla dzieci i młodzieży.

W czasie ferii i wakacji prowadzone są w Gminnym Ośrodku Kultury zajęcia dla dzieci i młodzieży w formie: wyjazdów na basen, do kina, wycieczek do Kołobrzegu, całonocnego pobytu nad morzem, rozgrywek sportowych in.

- b) **Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie oferuje:** księgozbiór popularnonaukowy, literaturę piękną dla dorosłych, literaturę piękną dla dzieci i młodzieży, dokumenty z życia społecznego gminy Będzino, czasopisma edukacyjne dla dzieci i młodzieży, czasopisma dla dorosłych, aktualny repertuar kin, teatru i filharmonii, bezpłatny dostęp do Internetu i pakietu Office oraz możliwość korzystania z ksero.

Biblioteka główna oraz filie prowadzą edukacyjne spotkania biblioteczne z przedszkolakami i dziećmi starszymi. organizują spotkania o różnej tematyce, ale książka jest zawsze ich głównym bohaterem. Najmłodsze grupy przedszkolne odwiedzają w przedszkolach w ramach programu „Z książką w walizce”. W formie zabawy wprowadzają dzieci w zaczarowany świat książek.

Biblioteka postawiła na nowoczesną edukację kulturalną, dzięki której dzieci i młodzież stają się nie tylko świadomymi odbiorcami kultury, ale także jej twórcami. Pracownicy biblioteki dbają o to, by spotkania z kulturą dały dzieciom możliwość odkrywania swoich talentów, rozwijania pasji, poznawania świata, ale także uczyły wspólnego działania i tworzenia.

Będzińska biblioteka wypracowała sobie swoją niepowtarzalną markę w kulturalnej przestrzeni publicznej naszej gminy. Jest przyjazną i otwartą instytucją z kompetentnymi i uprzejmymi pracownikami. Dysponuje bogatym księgozbiorem, oferuje ciekawe zajęcia i spotkania. To miejsce, które z pełną odpowiedzialnością można, i warto, polecić innym.

Na terenie miejscowości organizowane są liczne imprezy cykliczne typu: Jasełka Gminne (impreza gminna dla szkół podstawowych, gimnazjów i domów kultury), eliminacje do konkursu „Ptaki, Ptaszki i Ptaszeta Polne”, Gminny Przegląd Twórczości Dziecięcej (impreza gminna dla szkół podstawowych i domów kultury) oraz dożynki wiejskie.

3.2.9. *Sport i wypoczynek*

Na terenie miejscowości Będzino od 2000 roku działa drużyna sportowa „BAJGIEL” Będzino. Klub prowadzony jest przez Stowarzyszenie Sportowe Gminy Będzino. Celem stowarzyszenia jest upowszechnianie kultury fizycznej i sportu z uwzględnieniem funkcji zdrowotnych różnych dyscyplin sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej oraz podkreśleniem zasad współzawodnictwa, poziomu moralnego zawodników i działaczy; popularyzowanie folkloru, tradycji, obyczajów i kultury związanej z piłką nożną; wpływanie w różnej postaci na wychowanie młodego pokolenia; pozyskiwanie środków na realizację celów stowarzyszenia; nawiązywanie i rozwijanie kontaktów partnerskich z innymi.

3.2.10. *Ochotnicza Straż Pożarna*

Od 1947 r. w Będzinie istnieje Ochotnicza Straż Pożarna...Ochotnicy działają w straży z dziada pradziada...i to już 70 lat... . Założycielami OSP byli: Bolesław Woźnicki i jednocześnie został Prezesem OSP, Franciszek Gęborowski- Komendant i Piotr Golusiński – Skarbnik.

Członkami OSP byli wszyscy mężczyźni mieszkający we wsi. W celu utrzymania gotowości bojowej wyznaczano dyżury między gospodarzami, którzy posiadali odpowiednie konie. OSP to nie tylko samochody, pompy i

węże. Strażacy mocno dbają o kondycję fizyczną, czemu służy udział w zawodach sportowo pożarniczych. Prezesem OSP jest Aleksander Woźnicki.

Mają swoją bogatą historię. Dzięki ich zaangażowaniu w miejscowości powstał Ośrodek kultywowania tradycji pożarniczych – miejsce skupiające dzieci i młodzież, osoby dorosłe wokół straży pożarnej, która istnieje tu już tak długo... a dzięki temu w ubiegłym roku powstały Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze.

Źródło: Urząd Gminy Będzino

Młodzieżowa Drużyna w Będzinie została utworzona w grudniu 2017 r. w wyniku całorocznego szkolenia kandydatów, wyjazdu na obóz mundurowy, udziału w zawodach i uroczystego ślubowania. Będzińska MDP liczy około 13 osób w wieku od 12 do 17 lat. Ich opiekunem jest druhna Monika Gwizd. Obecnie młodzież przygotowuje się do udziału w nowym projekcie z programu Równać szanse.

Tu warto również wspomnieć o innym projekcie realizowanym przez ochotników w ubiegłym roku.

SPRAY'EM PO ŚCIANIE! Wspólnie na rzecz dobra estetycznej przestrzeni publicznej” – to tytuł projektu, którego realizatorem była grupa inicjatywna przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Będzinie. W ramach prowadzonych warsztatów młodzież z obszaru gminy uczyła się jak przy użyciu farby w spray'u i prostego szablonu korzystnie odmienić wizerunek zniszczonych i zdewastowanych przestrzeni publicznych. Prowadzącym zajęcia był Tomasz Żuk – koszaliński artysta streetartowy znany pod pseudonimem Cukin. Podczas warsztatów dzieci wykonały prace na brystolach oraz ozdobiły koszulki, a także przygotowały szablony do finałowego muralu. Celem projektu było przekazanie dzieciom

przesłania dotyczącego zaangażowania mieszkańców w proces poprawy estetyzacji przestrzeni publicznej. Na koniec projektu dzieci, w tym m.in. grupa członków MDP z Będzina, wykonały wspólnie mural na drzwiach garażowych budynku OSP, który ozdobi trwale przestrzeń Będzina w okolicy tzw. pętli. Warsztaty odbyły się dzięki grantowi pozyskanemu z Programu „Działaj Lokalnie” ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, którego operatorem jest Fundacja Nauka dla Środowiska.

3.2.11. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

3.2.11.1. Transport i komunikacja

Przez miejscowość Będzino przebiega droga krajowa nr 11 relacji Kołobrzeg – Koszalin – Bobolice – Szczecinek – Piła – Poznań, jak również drogi powiatowe nr 61,62 i 354 Będzino – Sarbinowo.

Obsługę autobusową mieszkańcom Będzina zapewniają przede wszystkim linie obsługiwane przez PPKS oraz przewoźników prywatnych. PPKS zapewnia dobre połączenie z Kołobrzegiem i Koszalinem, co umożliwia korzystanie z połączeń krajowych i międzynarodowych.

Główne kierunki komunikacji autobusowej:

- Koszalin,
- Kołobrzeg,
- Biesiekierz,

- Mielno.

Przez miejscowość Będzino przebiega także linia kolejowa relacji Koszalin - Kołobrzeg. Jest to linia jednotorowa zelektryfikowana. Umożliwia ona połączenia komunikacyjne o znaczeniu lokalnym i krajowym. Kursujące na trasie pociągi dalekobieżne umożliwiają dogodne połączenie z Gdańskiem, Szczecinem i Warszawą.

Główne kierunki komunikacji kolejowej:

- Koszalin,
- Kołobrzeg.

3.2.11.2. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie miejscowości Będzino jedynym sposobem zaopatrywania w ciepło są kotłownie indywidualne wykorzystujące różne nośniki energii, m.in.: gaz ziemny, olej opałowy, paliwa stałe (głównie węgiel).

3.2.11.3. Zaopatrzenie w gaz

Miejscowość Będzino jest w 100% zgazyfikowana, 53 gospodarstwa domowe posiadają dostęp do sieci gazowej.

3.2.11.4. Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej (bez przyłączy):	6,30 km
Stan sieci:	dobry
Liczba przyłączy prowadzących do budynków:	213 szt.
Liczba stacji uzdatniania wody:	0 szt. (najbliższa stacja uzdatniania wody znajduje się w oddalonej o 2 km od Będzina miejscowości Łekno)
Ilość ujęć wody:	0 szt.

3.2.11.5. Kanalizacja

Na terenie miejscowości Będzino brak jest sieci kanalizacji sanitarnej.

3.2.12. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne z terenu miejscowości Będzino wywożone są na składowisko odpadów w Sianowie, które jest obecnie miejscem składowania odpadów z terenu całej gminy Będzino. Właścicielem wysypiska w Sianowie jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Koszalinie.

3.2.13. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska

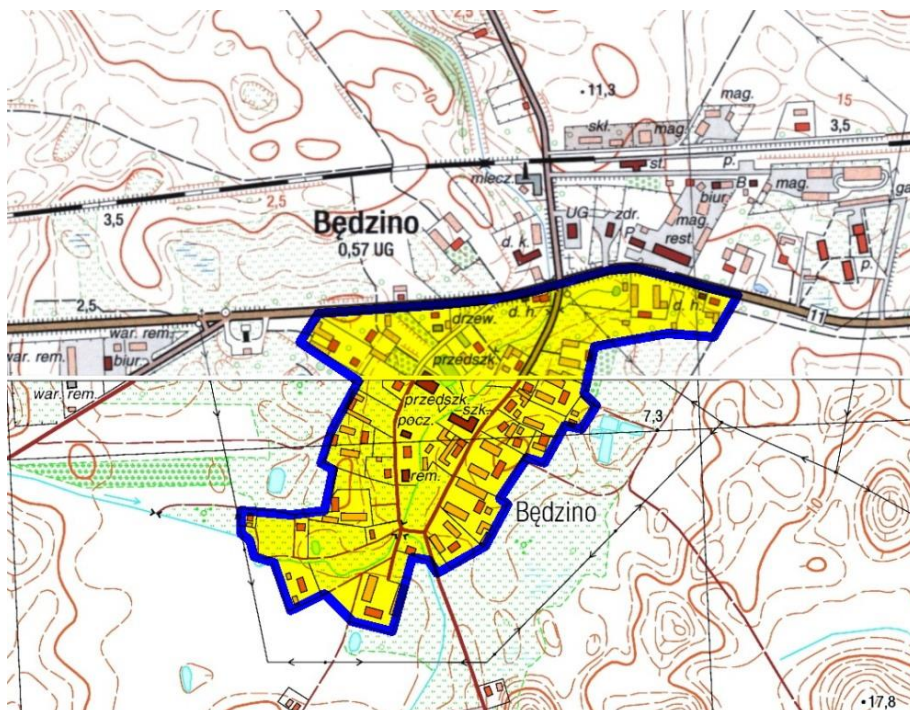
Okolice miejscowości Będzino jest obszarem lekko pofałdowanym (obszarem moreny dennej) o charakterze rolniczym. Będzino nie posiada w swej strukturze zarówno obszarów chronionych, jak i obszarów zasobowych. Teren miejscowości jest obszarem bezleśnym. Pod względem występowania elementów hydrograficznych obszar Będzina przecina jedynie niewielki bezimienny strumyk.

3.2.14. Zasoby kulturowe i historyczne

Będzino to wieś o metryce średniowiecznej (XIV-wiecznej), wzmiankowana po raz pierwszy w 1313 r., jako własność biskupów kamieńskich. Po wprowadzeniu reformacji we władaniu książąt pomorskich, następnie wieś domenalna, podlegała urzędowi (amtowi) w Koszalinie.

Pierwotna forma przestrzenna miejscowości Będzino nie jest znana, należy przypuszczać, że była to zwarta (placowa) forma przestrzenna, rozplanowana bezpośrednio po południowej stronie historycznego traktu z Koszalina do Kołobrzegu. Z uwagi na średniowieczną metrykę wsi można założyć, że był to układ owalnicowy, typowy dla dużych wsi chłopskich (kmiących). Należy przypuszczać, że w Będzinie pierwotnie dominowała zabudowa zagrodowa, z przewagą dużych gospodarstw chłopskich (kmiących) oraz małymi zagrodami na nawsiu.

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków²

Według mapy z 1890 r. wieś miała formę zwartej owalnicy, rozplanowanej na osi południowy zachód – północny wschód (po obu stronach niewielkiego ciek), po południowej stronie szosy Koszalin - Kołobrzeg. Nawie były owalne (nieregularne), częściowo zabudowane, ze stawem pośrodku. Pierzeje charakteryzowały się nieregularną linią i luźną (swobodną) zabudową, przy czym niektóre zagrody były wyraźnie odsunięte od drogi wiejskiej, z krótkimi drogami dojazdowymi. Główna droga wiejska wytyczona była wokół placu i skomunikowana od północy z w/w szosą, a większość zagród posiadała własne drogi śródpolne.

² Będzino, to wieś o metryce średniowiecznej o owalnicowym (placowym) układzie przestrzennym, zakomponowanym na osi NE – SW; objęta strefą „B” ochrony konserwatorskiej w granicach zasięgu działek siedliskowych oraz wzdłuż dróg śródpolnych i szosy Koszalin – Kołobrzeg.

Według ww. mapy zaobserwować można, iż w strukturze zabudowy wsi dominowały zagrody:

- cztero-budynkowe (zamknięte),
- trzy-budynkowe, w kształcie podkowy otwartej od strony drogi.

Na nawsiu zagrody były typologicznie zróżnicowane, tzn. małe, dwu-budynkowe oraz pojedyncze kilku-budynkowe.

W pierwszym ćw. XX w. układ przestrzenny miejscowości nieznacznie ewoluował w kierunku północnym, wzdłuż drogi dojazdowej do linii kolejowej oraz równoległe do torów. W okresie tym struktura zabudowy pozostała bez zmian, zaś nowe elementy (mleczarnia, stacja kolejowa) stanowiły elementy nowej infrastruktury wsi.

Na terenie Będzina wyróżniono następujące elementy funkcjonalne wsi:

- instytucje komunalne - wg XIX-wiecznych przekazów źródłowych we wsi działała szkoła i dom opieki społecznej, ulokowane prawdopodobnie pośrodku miejscowości,
- przemysł, technika - *mleczarnia* - ulokowana po północnej stronie wsi, przy linii kolejowej, wybudowana na pocz. XX w., *stacja kolejowa* - wybudowana na przełomie XIX/XX w., z chwilą wytyczenia linii kolejowej na trasie Koszalin - Kołobrzeg.

Obecna, historycznie ukształtowana (placowa, owalnicowa) forma przestrzenna Będzina nie wykazuje istotnych zmian.

Współcześnie wieś rozbudowała się wzdłuż szosy Koszalin - Kołobrzeg, gdzie ulokowano zabudowę o charakterze usługowo - administracyjno - mieszkalnym. Miejscowość zachowała historyczną strukturę zabudowy oraz układ dróg (w tym śródpolne), nawsie są częściowo zabudowane, z niewielkim stawem oraz przecięte ciekami wodnymi (kompozycja typowa dla wsi placowych), drogi wiejskie są drogami o nawierzchni asfaltowej, zaś drogi śródpolne (wychodzące z zagród) drogami gruntowymi.

W obrębie Będzina brak jest zdecydowanych elementów zieleni komponowanej (przydrożnej), za wyjątkiem ogródków przydomowych i sadów.

Po zachodniej stronie wsi (ok. 1 km), po obu stronach szosy, ulokowana jest kilku-zagrodowa, rolnicza (chłopska) kolonia, analogiczne zagrody występują po południowej stronie Będzina, w sąsiedztwie Ziębrza.

Zabudowa chłopska rozlokowana jest obecnie wokół owalnego placu (w wyraźnym oddaleniu od śródmiejskiej drogi) oraz przy szosie. Dominującymi formami zagród są zagrody: trzy-budynkowe (w kształcie podkowy otwartej od strony drogi), rozlokowane we wschodniej i południowej części wsi oraz przy szosie.

Uzupełniającymi formami zagród są zagrody:

- cztero i wielo-budynkowe, o zróżnicowanej (w tym niewielkiej) skali obiektów, ulokowane na nawsiu oraz w zachodniej części wsi;
- dwu-budynkowe, wtórne (po ubytkach w pierwotnych zagrodach chłopskich).

Na terenie miejscowości Będzino występuje obecnie kilkanaście obiektów o wartościach zabytkowych znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej:

- budynek stacji kolejowej – murowany, z przełomu XIX-XX w.,
- mleczarnia (Będzino 80, obok punktu skupu) – murowana, z początku XX w.,
- budynek inwentarski (Będzino 15) – murowany, z 1908 r.,
- dom mieszkalny (Będzino 23) szachulcowy z pierwszej połowy XIX w., murowany w latach 20-tych XX w.,
- piwnica (Będzino 34) – murowana, z połowy XIX w.,
- dom mieszkalny (Będzino 35) – szachulcowy, z końca XIX w.,
- budynek inwentarski i stodoła (Będzino 43) – murowana, z początku XX w.,
- stodoła (Będzino 48) – murowana, lata 20-te XX w.,
- stodoła (Będzino 51) – murowana, lata 20-te XX w.,
- dom mieszkalny (Będzino 78) – murowany, z początku XX w.,

- budynek inwentarski (Będzino 79) – murowany, z 1921 r.,

- dworzec kolejowy - XIX/XX w.

Zespół dworca (stacji) kolejowego powstał na przełomie XIX i XX w. Jest to obiekt ceglany w obrębie głównego korpusu, o rozbudowanej bryle, nakryty dachami dwuspadowymi. W części magazynowej występuje także konstrukcja ryglowa. Obiekt zachował pierwotną funkcję, bryłę, formę dachów; częściowo także stolarkę. Odznacza się wysokimi walorami kulturowymi.

- dom mieszkalny – pocz. XX w

Chałupa posadowiona kalenicowo w głębi siedliska, murowana, otynkowana z centralnym dwukondygnacyjnym ryzalitem frontowym. Korpus główny pod dachem naczółkowym, wystawka pod dwu-spadowym.

Obiekt zachował wysokie walory kulturowe, w strefie „B” ochrony konserwatorskiej.

- budynek inwentarski – 1908 r.

Budynek inwentarski posadowiony szczytem do drogi, wygradza zachodni bok podwórza. Obiekt wzniesiono z cegły ceramicznej, nietynkowany. Obszerne poddasze składowe szkieletowe, odeskowane. Obiekt nakryty stosunkowo płaskim dachem dwuspadowym. Zachowane elementy historycznego wystroju elewacji)cegłane lizeny, gzymsy międzykondygnacyjne, nadproża w formie łuków odcinkowych. Obiekt w strefie „B” ochrony konserwatorskiej.

- ZAGRODA (budynek stodołno-magazynowy, warsztat) - pocz. XX w., 1911 r

Obiekty gospodarcze w zagrodzie nr 23 to:

1. budynek stodołno-magazynowy z pocz. XX w., posadowiony szczytem do drogi. Ceglany (tynk w obrębie poddasza), nakryty dachem dwuspadowym z zachowanym detalem wystroju elewacji.

2. kuźnia, wzniesiona w 1911 r., ceglana, posadowiona szczytem do drogi, nakryta dachem dwuspadowym. Zachowane dwuskrzydłowe wrota, wystrój elewacji.

Zabudowa zagrody (wraz z domem mieszkalnym) odznacza się wysokimi walorami kulturowymi, zagroda w strefie „B” ochrony konserwatorskiej.

- PIWNICA nr 34 - poł. XIX w.

Piwnica w zagrodzie nr 34 to jeden z nielicznych tego typu obiektów zachowanych nie tylko w gminie , ale i w regionie. Jest to konstrukcja z kamienia polnego i łamanego, zagłębiona w grunt. Część nadziemna nakryta dachem dwuspadowy (pierwotne trzciniowe poszycie zastąpiono płytami eternitu). Obiekt posiada bardzo wysokie walory zabytkowe, wraz z zagrodą w strefie „B” ochrony konserwatorskiej

- mleczarnia - pocz. XX w.

Historyczna mleczarnia zlokalizowana jest na południe od linii kolejowej. To obiekt murowany z cegły ceramicznej o rozczłonkowanej bryle, nakryty dachami dwuspadowymi. Stanowi cenny element pierwotnej struktury wsi.

Na terenie miejscowości Będzino znajduje się również szachulcowy dom mieszkalny (chałupa) nr 34 z pierwszej połowy XIX w. Dom ten stanowi relikw w krajobrazie kulturowym wsi Będzino.

Chałupa nr 34 to jeden z najcenniejszych przykładów tradycyjnej, ryglowej zabudowy chłopskiej. Obiekt w strefie „B” ochrony konserwatorskiej. Chałupa szachulcowa, parterowa (z poddaszem mieszkalnym), nakryta wysokim dachem naczółkowym. Czytelny odsłonięty szkielet konstrukcyjny, tynkowane i bielone farchy; częściowo zachowana historyczna stolarka okienna i drzwiowa.

Jest to obiekt o bardzo wysokich walorach zabytkowych i kulturowych.

3.2.15. *Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.*

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO
NA LATA 2018-2024

Będzino to wieś rolnicza, do której napływają młode rodziny chcące wprowadzić tu nutkę nowoczesności. Usytuowanie wsi sprawia, że region ten posiada bardzo urozmaiconą budowę terenu, co stanowi o jego atrakcyjności i wyjątkowości.

Do obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców Będzina, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych należą: boisko sportowe, plac zabaw, Dom Kultury, biblioteka, fryzjer, sklepy spożywcze i wielobranżowe.

Głównym miejscem spotkań mieszkańców jest Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie. Mieści się tu Dom Kultury i Biblioteka.

Dom Kultury wymaga przebudowy, szczególnie w zakresie kompleksowej modernizacji sali koncertowej, toalet, siłowni oraz wykonania podjazdu do obiektu dla osób niepełnosprawnych. Również lokalni mieszkańcy zgłaszają potrzebę zakupu wyposażenia do kuchni i siłowni.

To tu odbywają się lokalne imprezy, festyny, szkolenia dla mieszkańców, rolników i in.

W przyszłości planuje się tu wykonanie głębokiej kompleksowej termomodernizacji obiektu.

4. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO

W celach znajdujących się w niniejszym dokumencie zawarte są kierunki działania, które stanowią naturalny obszar realizacji Planu Odnowy Miejscowości Będzino.

Plan ten określa szczególne obszary, które stanowią wyodrębnione elementy przestrzeni miejscowości, są to obszary:

- **centrum wsi,**
- **terenów zielonych,**
- **bezpieczeństwa i porządku publicznego,**
- **działalności kulturalnej,**
- **infrastruktury rekreacyjno-sportowej,**
- **infrastruktury drogowej i okołodrogowej,**
- **infrastruktury kanalizacji sanitarnej,**
- **infrastruktury społeczno-publicznej,**
- **infrastruktury turystycznej,**
- **aktywizacji społecznej i gospodarczej,**
- **rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw,**
- **rozwoju gospodarstw agroturystycznych.**

Powyższe obszary zapisane w celach pierwszorzędnych i drugorzędnych traktuje się jako obszary rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Będzino na lata 2018-2024.

Wymienione obszary zidentyfikowane na podstawie celów i kierunków działania stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej miejscowości, w której będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w Planie Odnowy Miejscowości Będzino. Dotyczy to inwestycji

finansowanych w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne.

5. ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach miejscowości i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego).

Ponadto dla stworzenia lepszych podstaw do oceny sytuacji społeczno-gospodarczej w miejscowości Będzino przeprowadzono ankietę, której celem była ocena komfortu życia mieszkańców w stosunku do innych podobnych miejscowości w gminie oraz ocena trendów w życiu społeczno – gospodarczym na przestrzeni ostatnich lat.

M O C N E   S T R O N Y

- Ochotnicza Straż Pożarna i Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze
- Położenie centralne w gminie
- Społeczność lokalna
- Siedziba Urzędu Gminy
- Łatwość kontaktu z urzędnikami
- Radna powiatowa
- Położenie komunikacyjne przy budowanej drodze S6
- Położenie komunikacyjne - przy głównej trasie Koszalin – Kołobrzeg
- Zakłady produkcyjne i usługowe
- Bank
- Ośrodek Zdrowia
- Posterunek Policji w DK
- Dom Kultury
- Biblioteka
- Duża liczba mieszkańców, w tym młodzieży
- Komunikacja PKP i PKS
- Handel, prężnie działające przedsiębiorstwa
- Prężne działanie sołectwa
- Położenie geograficzne w bliskiej odległości od Morza Bałtyckiego
- Tereny pod rozbudowę
- Folklor
- Infrastruktura (wodociągowa, gazownicza i energetyczna)
- Tereny inwestycyjne
- Stacja paliw

S Ł A B E S T R O N Y

- Brak kanalizacji sanitarnej
- Stan dróg i chodników
- Zaniedbane posesje
- Bezdomni
- Ludzie z marginesu społeczeństwa
- Bezrobocie
- Zła integracja wsi
- Siedziba szkoły
- Dzikie wysypiska śmieci na polach i w lasach
- Małe zaangażowanie części mieszkańców w życie wsi
- Upadające gospodarstwa
- Architektura wsi

S Z A N S E

- Wykorzystanie bliskości morza do rozwoju turystycznego miejscowości
- Poprawa stanu nawierzchni dróg
- Przebudowa Domu Kultury
- Stworzenie siłowni dla mieszkańców w DK
- Organizacja imprez kulturalnych
- Oczyszczalnia ścieków w Jamnie i Tymieniu
- Koszalin i Kołobrzeg – jako miejsca kształcenia młodzieży i pracy
- Tworzenie miejsc pracy
- Współpraca z innymi gminami i miejscowościami zagranicznymi
- Kanalizacja miejscowości
- Poprawa jakości i stanu technicznego dróg
- Rozwój agroturystyki
- Rozwój budownictwa letniskowego ze względu na walory przyrodnicze i położenie
- Poprawa estetyki wsi
- Rozwój budownictwa jednorodzinnego
- Działki usługowe i rzemieślnicze
- Młodzi mieszkańcy miejscowości
- Zorganizowanie placu na uroczystości gminne

Z A G R O Ź E N I A

- „Ucieczka” młodych, wykształconych ludzi zagranicę w poszukiwaniu pracy
- Starzejące się społeczeństwo
- Wzrost cen w budownictwie i obniżenie tempa rozwoju
- Brak środków w budżecie państwa na realizację zadań z zakresu infrastruktury
- Wzrost bezrobocia w skali makro
- Tereny przemysłowe
- Wzrost przestępczości w sezonie letnim
- Brak melioracji i oczyszczania rowów
- Upadek gospodarki rolnej
- Brak zakładów pracy
- Powódź
- Kataklizmy

6. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel miejscowości, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do miejscowości, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju miejscowości poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz miejscowości Będzino na kolejne 8 lat.

Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów planu. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem.

Misja dla miejscowości Będzino jest opisem wizji miejscowości oraz jej głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter miejscowości i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe Będzina, które wypracowano wspólnie na debacie strategicznej wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura" jak i dotyczyć będzie samych mieszkańców. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury, czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej z gminą i regionem.

W dalszej części planu przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (gospodarka, infrastruktura, społeczność).

Miejscowość Będzino

*Będzino to sołectwo,
którego mieszkańcy aktywnie
uczestniczą w życiu społecznym.
Interesują się rozwojem swojej
miejscowości.*

*Widzą szanse zwiększenia swoich
dochodów,
poprzez świadczenie usług poza
rolnictwem.*

*Przebudowa Domu Kultury w Będzinie
i jego wyposażenie
zapewni lepsze warunki korzystania
i organizacji wspólnych spotkań
mieszkańców.*

7. ANKIETY POGLĄDOWE

Uczestnicy debaty strategicznej w dniu 27 lipca 2018 r. „na gorąco” formułowali przedsięwzięcia inwestycyjne, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane w najbliższym czasie. Zagadnienia ustalono wraz z uczestnikami debaty, oceniono w skali ważności problemu od 1 do 10 pkt.

Tabela 8 Liczba głosów oddanych na najważniejsze przedsięwzięcia inwestycyjne zidentyfikowane przez uczestników debaty strategicznej

	Przedsięwzięcia inwestycyjne	Mało ważne				Ważne					Bardzo ważne			
		1	2	3	Suma ₁	4	5	6	7	Suma	8	9	10	Suma
1	Przebudowa i wyposażenie Domu Kultury w Będzinie	0	0	1	1	0	1	0	0	1	3	5	3	11
2	Termomodernizacja budynku przedszkola	0	0	0	0	0	4	0	1	5	4	3	3	10
3	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz drogi pętla – II etap	0	1	0	1	1	0	0	3	4	1	2	5	8
4	Utworzenie parku kultury i rekreacji (tereny zielone) na południowym skraju obwodnicy Będzina	0	0	1	1	1	3	1	1	6	3	0	1	4
5	Modernizacja i doposażenie biblioteki w Będzinie (księgozbiory)	0	1	1	2	0	4	2	0	6	2	0	3	5
6	Przebudowa i modernizacja dróg w miejscowości	0	0	2	2	1	3	2	1	7	0	0	2	2

¹⁾ suma wartości z kolumn 3, 4, 5

Hierarchizację planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w miejscowości Będzino jako sumę głosów oddanych w kategorii oceny „Bardzo ważne” przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w miejscowości Będzino w kategorii oceny „Bardzo ważne”

	Przedsięwzięcia inwestycyjne	Bardzo ważne			
		8	9	10	Suma
1	Przebudowa i wyposażenie Domu Kultury w Będzinie	3	5	3	99*
2	Termomodernizacja budynku przedszkola	4	3	3	89
3	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz drogi pętla – II etap	1	2	5	76
4	Utworzenie parku kultury i rekreacji (tereny zielone) na południowym skraju obwodnicy Będzina	3	0	1	34
5	Modernizacja i doposażenie biblioteki w Będzinie (księgozbiory)	2	0	3	46
6	Przebudowa i modernizacja dróg w miejscowości	0	0	2	20

* - suma iloczynów ilości punktów i liczby osób, np.: $8 \times 3 + 9 \times 3 + 10 \times 3 = 81$

8. BĘDZINO - PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

MAJĄC NA UWADZE MOCNE I SŁABE STRONY BĘDZINA ORAZ WIZJĘ ROZWOJU WSI PRZYJĘTO NASTĘPUJĄCE CELE STRATEGICZNE, KTÓRE SĄ GWARANCJĄ REALIZACJI ZADAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO SPEŁNIANIA WYZNACZONEJ DLA WSI WIZJI:

Tabela 10 Obszar strategiczny „Gospodarka”

8.1. GOSPODARKA		
Cele pierwszorzędne do roku 2020		
<i>Działać na rzecz rozwoju gospodarstw agroturystycznych.</i>	<i>Podjąć działania w kierunku skutecznego pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.</i>	<i>Stwarzać warunki do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.</i>
Kierunki działania (inwestycje)	Kierunki działania (inwestycje)	Kierunki działania (inwestycje)

Doradztwo i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na rozwój gospodarstw agroturystycznych.	System ulg podatkowych dla tworzących gospodarstwa agroturystyczne.	Promocja walorów wypoczynkowych okolic Będzina – Morze Bałtyckie.	Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje w Będzinie.	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy na realizację planowanych zamierzeń w Będzinie z udziałem środków UE.	Organizowanie szkoleń dla mieszkańców Będzina jako potencjalnych beneficjentów funduszy strukturalnych UE i innych źródeł pozabudżetowych.	Uzbrajanie terenów dla lokalizacji firm usługowych i rzemieślniczych.	Utworzenie systemu zachęt dla rozpoczynających działalność gospodarczą w Będzinie.	Wykorzystanie położenia miejscowości w bliskiej odległości od Morza Bałtyckiego w celu rozwoju usług okołoturystycznych.
---	---	---	---	--	--	---	--	--

Tabela 11 Obszar strategiczny „Infrastruktura”

8.2. INFRASTRUKTURA								
Cele pierwszorzędne do roku 2020								
<i>Podjąć działania w kierunku budowy infrastruktury rekreacyjno-sportowej na terenie miejscowości.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku kanalizacji Będzina.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Przebudowa i wyposażenie Domu Kultury w Będzinie	Utworzenie parku kultury i rekreacji (tereny zielone).	Termomodernizacja przedszkola i pozostałych budynków użyteczności publicznej	Modernizacja drogi koło GOPS – II etap pętli będzinińskiej	Budowa i przebudowa dróg znajdujących się w obrębie miejscowości Będzino.	Budowa chodników, miejsc parkingowych oraz poprawa oświetlenia na terenie miejscowości.	Opracowanie dokumentacji technicznej i kosztorysowej dotyczącej budowy sieci kanalizacyjnej w Będzinie.	Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie całej miejscowości Będzino.	Kontrola szamb bezodpływowych wraz z likwidacją nielegalnych odpływów ścieków.
Cele drugorzędne								

<i>Podjąć działania w kierunku poprawy infrastruktury społeczno-publicznej na terenie miejscowości Będzino.</i>			<i>Stworzyć warunki do rozwoju infrastruktury turystycznej.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Utworzenie nowych miejsc parkingowych przy Urzędzie Gminy w Będzinie.	Zagospodarowanie terenu przy placu zabaw – II etap	Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.	Budowa i wyznaczenie szlaków rowerowych łączących Będzino z miejscowościami nadmorskimi.	System zachęt dla tworzących gospodarstwa agroturystyczne.	Pozyskanie inwestorów w celu budowy całorocznej bazy turystycznej – noclegowej i gastronomicznej.

Tabela 12 Obszar strategiczny „Społeczność”

8.3. SPOŁECZNOŚĆ								
Cele pierwszorzędne do roku 2020								
<i>Podjąć działania w kierunku estetyzacji wsi.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępności mieszkańców Będzina do kultury.</i>			<i>Podjąć działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie miejscowości.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Przebudowa Domu Kultury i jego wyposażenie / termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Tworzenie terenów zielonych na terenie miejscowości Będzino.	Poprawiać estetykę gospodarstw domowych (elewacje budynków, ogrodzenie itp.) – konkurs na najpiękniejszą posesję.	Przebudowa Domu Kultury i jego wyposażenie	Modernizacja i doposażenie biblioteki w Będzinie.	Tworzenie terenów pod kulturę i rekreację.	Rozbudowa remizy OSP w Będzinie – II etap	Bieżąca regulacja koryt rzeki Strzeżenicy wraz z konserwacją rowów melioracyjnych.	Zwiększenie liczby patroli na terenie Będzina w okresie letnim, ponowne ustawienie fotoradaru przy CPN
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć warunki dla skutecznego rozwiązywania problemów społecznych na terenie miejscowości.</i>			<i>Działać na rzecz zwiększenia aktywności społeczności lokalnej.</i>			<i>Stworzyć warunki do zmniejszenia bezrobocia na terenie Będzina.</i>		

Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Organizowanie spotkań rodziców mających dzieci upośledzone – wykorzystanie doświadczenia Stowarzyszenia Lepsze Jutro	Utworzenie sprawnego systemu monitoringu środowisk Będzina zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Utworzenie świetlicy wsparcia dziennego na terenie Będzina.	Ustawiczne szkolenia liderów lokalnych.	Wspieranie pomysłów mających na celu tworzenie lokalnych organizacji pozarządowych.	Organizacja imprez kulturalnych i rekreacyjnych.	Organizacja kursów przekwalifikacji zawodowej.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie aktywizacji zawodowej mieszkańców Będzina.	Promocja samozatrudnienia.

9. WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO

9.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU

W poszczególnych obszarach wskazano 14 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Będzino.

Spośród wszystkich dotąd sformułowanych celów przy określaniu wariantu posłużono się sześcioma celami wybranymi jako najważniejsze bez względu na to, z jakiego obszaru pochodziły.

Dwa najważniejsze z tych sześciu celów określono mianem **celów strategicznych** dla rozwoju społeczno - gospodarczego miejscowości Będzino.

W ten sposób dokonano hierarchizacji celów i w przypadku miejscowości Będzino wybrano wariant rozwoju, którego celami strategicznymi są działania w kierunku estetyzacji wsi oraz działania w kierunku kanalizacji miejscowości.

Tabela 13 WYBRANY WARIANT ROZWOJU

C E L E S T R A T E G I C Z N E	<i>Podjąć działania w kierunku estetyzacji wsi. I A</i>		<i>Podjąć działania w kierunku kanalizacji Będzina. I B</i>	
C E L E N I E Z B Ę D N E	<i>Podjąć działania w kierunku budowy infrastruktury rekreacyjno-sportowej na terenie miejscowości. II A</i>	<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej. II B</i>	<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępności mieszkańców Będzina do kultury. II C</i>	<i>Podjąć działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie miejscowości. II D</i>

10. CELE STRATEGICZNE I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA

Wariant rozwoju obejmuje 6 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego miejscowości Będzino. Poszczególnym zidentyfikowanym w wariancie celom przypisano kierunki działań. Przyjęte przez mieszkańców cele i działania są zbliżone do tych ustalonych w Planie Odnowy Miejscowości Będzino na lata 2011-2018.

CEL STRATEGICZNY – I A

Podjąć działania w kierunku estetyzacji wsi.

Opis kierunków działań:

1. Przebudowa i wyposażenie Domu Kultury w Będzinie.
2. Tworzenie terenów zielonych na terenie miejscowości Będzino.
3. Poprawiać estetykę gospodarstw domowych (elewacje budynków, ogrodzenie itp.) – konkurs na najpiękniejszą posesję.

CEL STRATEGICZNY – I B

Podjąć działania w kierunku kanalizacji Będzina.

Opis kierunków działań:

1. Opracowanie dokumentacji technicznej i kosztorysowej dotyczącej budowy sieci kanalizacyjnej w Będzinie.
2. Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie całej miejscowości Będzino.
3. Kontrola szamb bezodpływowych wraz z likwidacją nielegalnych odpływów ścieków.

CEL NIEZBĘDNY – II A

Podjąć działania w kierunku budowy infrastruktury rekreacyjno-sportowej na terenie miejscowości.

Opis kierunków działań:

1. Utworzenie parku kultury i rekreacji (tereny zielone) – „ZAKOLE”.
2. Budowa placu utwardzonego przy Urzędzie Gminy.
3. Utrzymanie i pielęgnacja nowopowstającej strefy rekreacji na osiedlu bloków.

CEL NIEZBĘDNY – II B

Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej.

Opis kierunków działań:

1. Przebudowa i modernizacja drogi Będzino – Komory-Dobrzyca.
2. Przebudowa drogi k. GOPS – II etap.
3. Budowa i przebudowa dróg znajdujących się w obrębie miejscowości Będzino.
4. Budowa chodników, miejsc parkingowych oraz poprawa oświetlenia na terenie miejscowości.

CEL NIEZBĘDNY – II C

Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępności mieszkańców Będzina do kultury.

Opis kierunków działań:

1. Termomodernizacja Domu Kultury w Będzinie.
2. Remont Domu Kultury (klatka schodowa, winda i in.)
3. Modernizacja i doposażenie biblioteki w Będzinie.

CEL NIEZBĘDNY – II D

Podjąć działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie miejscowości.

Opis kierunków działań:

1. Rozbudowa remizy OSP- II etap (w tym dobudowa pomieszczeń sanitarnych).
2. Bieżąca regulacja koryt rzeki Strzeżenicy wraz z konserwacją rowów melioracyjnych.
3. Zwiększenie liczby patroli na terenie Będzina w okresie letnim.
4. Rozważenie możliwości ustawienia fotoradaru .

11. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Tabela Wieloletniego Planu Inwestycyjnego zawiera przedsięwzięcia inwestycyjne, które zostały uzgodnione przez Radę Sołectką i mieszkańców miejscowości Będzino, jako propozycje inwestycji do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Będzino.

Umieszczone przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2018-2024. Zadania te mogą być finansowane przez programy pomocowe, tj.: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2016-2020, Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego oraz przy udziale budżetu gminy i dostępnych funduszy pozabudżetowych.

Planowane przedsięwzięcia inwestycyjne nie posiadają jeszcze dokumentacji technicznej. Sporządzana ona będzie systematycznie dla każdej z planowanych inwestycji.

Tabela 14 Wieloletni Plan Inwestycyjny - (wartość inwestycji w PLN)

Nazwa zadania ³	Cel realizacji	Nakłady całkowite	Środki własne	Dofinansowanie	Lata realizacji
Przebudowa i wyposażenie Domu Kultury w Będzinie – zadanie priorytetowe		266.953,07	97.091,07	169.862,00	2019
Termomodernizacja Przedszkola w Będzinie	Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz podniesienie standardu świadczonych usług społecznych i rekreacyjnych dla mieszkańców miejscowości Będzino	400 000	320 000	80 000	2018
Modernizacja remizy OSP (zadanie realizowane przez OSP Będzino przy udziale środków przez nią pozyskanych) – II etap (w tym dobudowa sanitariatów)		500 000	500 000	0	2019-2022
Przebudowa i modernizacja drogi Będzino – Komory - Dobrzyca		6 000 000	3 000 000	3 000 000	2019-2022
Modernizacja i doposażenie biblioteki w Będzinie		100 000	20 000	80 000	2019-2022
Przebudowa drogi k.GOPS (II etap przebudowy „pętli”)	Poprawa jakości życia mieszkańców	1 000 000	363 700	636 300	Do 2022
Remont Domu Kultury (windy, klatka schodowa i In.)	Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz podniesienie standardu świadczonych usług społecznych i	200 000	40 000	160 000	2019-2024

³ Zadanie realizowane w przypadku uzyskania dofinansowania ze środków pozabudżetowych

Nazwa zadania ³	Cel realizacji	Nakłady całkowite	Środki własne	Dofinansowanie	Lata realizacji
	rekreacyjnych dla mieszkańców miejscowości, ochrona środowiska				
Utworzenie parku kultury i rekreacji (tereny zielone oraz tereny do spotkań kulturalnych dla mieszkańców) – „Zakole”	Poprawa jakości życia mieszkańców na obszarach wiejskich	150 000	54 555	95 445	Do 2021
Rozbudowa oświetlenia ulicznego	Poprawa jakości życia mieszkańców na obszarach wiejskich	50 000	50 000	0	Do 2022
Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Będzina	Poprawa jakości życia mieszkańców na obszarach wiejskich, ochrona środowiska	3 000 000	750 000	2 250 000	2019-2023
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (ośrodek zdrowia, Gminny Ośrodek Kultury, urząd gminy)		2 300 000	460 000	1 840 000	2018-2022
Modernizacja dróg śródpolnych		100 000	100 000	0	Do 2024 r.

12. ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADANIA PRIORYTETOWEGO

Przebudowa i wyposażenie Domu Kultury w Będzinie

1	Przebudowa – Sala koncertowa - Roboty rozbiórkowe	komplet	1	1512,25	1512,25
2	Przebudowa – Sala koncertowa - Wykonanie podłogi	komplet	1	27992,91	27992,91
3	Przebudowa – Sala koncertowa - Ściany	komplet	1	11885,17	11885,17
4	Przebudowa – Sala koncertowa - Stolarka i ślusarka	komplet	1	11063,17	11063,17
5	Przebudowa – Sala koncertowa - Sufit podwieszany	komplet	1	16579,22	16579,22
6	Przebudowa – Sala koncertowa - Wymiana wentylacji na Sali	komplet	1	9976,76	9976,76
7	Przebudowa – Sala koncertowa - Wymiana instalacji elektrycznych	komplet	1	31943,83	31943,83
8	Przebudowa – Korytarz II P	komplet	1	4256,90	4256,90
9	Przebudowa – Siłownia	komplet	1	23567,56	23567,56
10	Przebudowa – szatni na WC NN	komplet	1	13427,97	13427,97
11	Przebudowa – WC damski	komplet	1	22378,64	22378,64
12	Przebudowa – Hotel wejściowy	komplet	1	4557,04	4557,04
13	Przebudowa – Podjazd dla niepełnosprawnych	komplet	1	8687,65	8687,65
Suma				187.829,07	187.829,07
1	Wyposażenie - Sala koncertowa	komplet	1	42178,00	42178,00
2	Wyposażenie - Siłownia	komplet	1	11410,00	11410,00
3	Wyposażenie - Kuchnia	komplet	1	25536,00	25536,00
Suma				79.124,00	79.124,00
Suma kosztów inwestycyjnych				266.953,07	266.953,07

Łączne nakłady:

266.953,07 PLN

13. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO

Tabela 15 Harmonogram rzeczowo – finansowy zadania priorytetowego

Zakres rzeczowy realizacji zadania	ROK 2019						sierpień	wrzesień
	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec			
I. Sala koncertowa - przebudowa	187.829,07 PLN							
II Siłownia - przebudowa								
III. Wyposażenie						79.124,00 PLN		
Łącznie:	266.953,07 PLN							

14. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO

Tabela 16 Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Będzino

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości Będzino przez Zebranie Wiejskie	Zebranie Wiejskie	Lipiec 2018
2. Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Będzino na Sesji Rady Gminy	Rada Gminy	Lipiec 2018
3. Zamieszczenie Planu Odnowy Miejscowości Będzino na stronie www.bedzino.pl	Wójt	Lipiec / Sierpień 2018
4. Opracowanie dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z funduszy strukturalnych	Wójt	2018-2024
5. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w WPI	Wójt, Rada Sołecka	Do roku 2024

15. MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO

Tabela 17 Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Będzino

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym	Rada Sołecka	Raz na rok na ręce przedstawicieli Zebrania Wiejskiego
2. Ocena realizacji WPI	Rada Sołecka	Podczas zebrania wiejskiego
3. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej program dla oceny jego aktualności	Rada Sołecka	Raz na dwa lata

* - Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów Plan Odnowy Miejscowości Będzino może zostać skorygowany w każdym z jego rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jeden z członków Rady Sołeckiej na ręce Przewodniczącego Rady Sołeckiej. Wniosek taki Przewodniczący Rady Sołeckiej poddaje procedurze uchwalania dokonywanego przez Zebranie Wiejskie i zatwierdzania przez Radę Gminy.

16. PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDZINO

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Będzino pośród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet, media społecznościowe
- Prasa lokalna.

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Odnowy Miejscowości Będzino.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Będzino (Urzędem Gminy Będzino), a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi. Mieszkańcy komunikować się będą mogli poprzez profil bedzino.info na portalu społecznościowym.

Prasa lokalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości Będzino o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.